



 *ModUpp 2030*

*För en modern och
hållbar upphandling*



Bra Miljöval



FAIRTRADE
SVERIGE



Vilka står bakom ModUpp2030?

Bra Miljöval (Naturskyddsföreningen), EU-Ecolabel, Fairtrade, KRAV, MSC, Svanen (Miljömärkning Sverige) och TCO Certified (TCO Development) står bakom ModUpp2030. Vi samarbetar för att driva på en modern och hållbar offentlig upphandling som bidrar till uppfyllandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling. Ett samarbete som startades redan 2014.

Tillsammans representerar vi de mest omfattande certifieringar och märkningar för miljömässig och social hållbarhet i Sverige. Vår gemensamma styrka är att samtliga är oberoende tredjepartscertifieringar.

Använd oss för att ställa om till en modern och hållbar upphandling

Genom att använda oss kan du upphandla nästan 50 000 varor och tjänster som är bättre val ur ett hållbarhetsperspektiv. Tillsammans lägger vi över 420 000 timmar varje år på att utveckla och verifiera miljömässiga och sociala krav. Oberoende part verifierar dessutom att kraven uppfylls.

Vad vi vill

I slutet av 2020 beslutade riksdagen att Sverige ska genomföra FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling. För att lyckas med det, måste offentlig sektor bli bättre på att använda skattemedel på ett effektivt sätt och ställa krav som främjar miljömässig och social hänsyn.

Offentlig upphandling står för runt 800 miljarder kronor årligen i Sverige. Det innebär att vår offentliga sektor har en unik möjlighet att bli en drivkraft för hållbar utveckling.

Därför vill vi att beslutsfattare och upphandlare inom offentlig sektor drar nytta av den expertis som omfattande certifieringar och märkningar erbjuder. Målet är att hållbarhetsmärkta varor och tjänster ska prioriteras i högre utsträckning och att miljömässiga och sociala aspekter blir en självklar del av hela inköpsprocessen.

” Offentlig upphandling ska bidra till ökad hållbarhet och andra samhälleliga mål.

Lena Micko
Civilminister 2019–2021



Foto: Kristian Pohl/ Regeringskansliet

Fördelarna med oberoende tredjepartscertifieringar

Vare sig vi pratar om produkter, livsmedel, råvaror eller tjänster – finns stora miljömässiga och sociala utmaningar som måste hanteras för att vi ska nå de globala målen för hållbar utveckling.

Att använda oss är effektiva verktyg som medverkar till att minska dessa hållbarhetsutmaningar. Vi är experter på att utveckla aktuella och relevanta hållbarhetskrav som underlättar upphandlingar. På köpet får du som upphandlare även ett omfattande system där oberoende part verifierar att kraven uppfylls.

Oberoende tredjepartscertifieringar är ett resurseffektivt sätt för att ställa långtgående krav på miljö och social hållbarhet i upphandlingar, samtidigt som det säkrar kvalitet i uppföljningen och spårbarheten. Dessutom vidareutvecklas kraven regelbundet i en öppen process, och utgår från miljöhänsyn och mänskliga rättigheter.



Bra Miljöval



Huvudsaklig marknad	Sverige	Världen	Världen	Sverige	Världen	Norden	Världen
Produktgrupper	12	24	20	13	3	57	12
Licenstagare	373	176 (2270)	2 568	5 100	1 009	2 628	25
Produkter	731	11 000	37 600	8 500	3 288	41 000	3 553
Kravutveckling per år	4 500 timmar		30 000 timmar	10 500 timmar	90 000 timmar	23 000 timmar	10 000 timmar
Uppföljning per år	16 000 timmar	700 timmar	150 000 timmar	21 500 timmar	32 000 timmar	76 000 timmar	20 000 timmar

Statistiken baseras på data från 2023

Om oss

Genom att använda oss kan du upphandla nästan 105 000 varor och tjänster som är bättre val ur ett hållbarhetsperspektiv. Tillsammans lägger vi över 420 000 timmar varje år på att utveckla och verifiera miljömässiga och sociala krav. Oberoende part verifierar dessutom att kraven uppfylls.



Bra Miljöval

Bra Miljöval

Bra Miljöval är Naturskyddsföreningens egen miljömärkning och den enda märkningen i Sverige som en miljöorganisation står bakom. Bra Miljöval startade 1990 och bygger på två grundidéer: att naturresurser måste sparas samt att den biologiska mångfalden och människans hälsa inte får hotas. Det innebär bland annat att miljö- och hälsofarliga kemikalier ska fasas ut. Två andra mål är att minska den totala energianvändningen samt att övergå från fossila bränslen till förnybara energikällor.

Bra Miljöval miljömärker både produkter och tjänster, bland annat elenergi, kosmetika och persontransporter.

Bra Miljöval kontrolleras enligt GENICES (Global Ecolabelling Network's Internationally Coordinated Ecolabelling System) som utförs av Global Ecolabelling Network (GEN).



EU Ecolabel

EU Ecolabel, även kallad EU-Blomman, är Europas motsvarighet till Svanen och startade 1992 av EU-kommissionen. I EU-Blommans fall är det The European Union Ecolabelling Board (EUEB) som är tredjepartsorganet som fastställer kraven. EU-Blommans kriterier utarbetas oftast av EU:s forskningscenter i Sevilla Joint Research Center på uppdrag av EU-kommissionen. Svenska regeringen deltar i omröstningen om nya kriterier med rådgivning av Miljömärkning Sverige, som ansvarar för EU-Blomman i Sverige. EU-Blommans kriterier utgår från ett livscykelperspektiv.

Ecolabel är en miljömärkning som licensierar varor och tjänster inom allt ifrån hygienartiklar, trädgårdsprodukter, kläder, möbler, byggmaterial och pappersprodukter med mera.

EU Ecolabel kontrolleras enligt GENICES (Global Ecolabelling Network's Internationally Coordinated Ecolabelling System) som utförs av Global Ecolabelling Network (GEN).



Fairtrade

Fairtrade är en internationell certifiering av råvaror som odlas i länder med utbredd fattigdom. Fairtrade grundades 1997 och certifieringen innebär att varan är producerad med hänsyn till högt ställda sociala, ekonomiska och miljömässiga krav. De internationella Fairtrade-kriterierna baseras bland annat på Internationella arbetsorganisationens, ILO:s, konventioner för mänskliga rättigheter i arbetslivet och principerna för rättvis handel. Fairtrade verkar för att odlare och anställda i länder med utbredd fattigdom själva ska kunna ta sig ur fattigdomen – och förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. Det är därför det finns krav på minimipris på råvaran och en så kallad Fairtrade-premie som används för investeringar i produktionen eller i utvecklingsprojekt i lokalsamhället.

I dagsläget finns det omkring 2 800 Fairtrade-märkta produkter på den svenska marknaden och över 35 000 globalt sett. Det handlar om varor som kaffe, kakao, bananer, te, socker, juice, ris, kryddor, nötter, rosor, bomull.

Kontrolleras enligt ISEAL Alliances Impacts Code som utför av ISEAL, den globala medlemsorganisationen för hållbarhetsstandarder.



KRAV

KRAV är en tredjepartscertifierad märkning som specialiserar sig på ekologisk mat. KRAV startades 1985 och är en ekonomisk förening som ägs av sina medlemmar, representanter från livsmedelsbranschen. Märkningen står för bland annat hållbarhet, biologisk mångfald och djursorg. Reglerna som finns för märkningen utvecklas av KRAV, som baseras på EU:s förordning för ekologisk produktion. EU:s regler gäller för en ekologisk miniminivå och utifrån det har KRAV tuffare regler när det gäller djurväl-färd, miljö, hälsa, klimat och bättre arbetsvillkor. KRAV står för mat som är producerad utan naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel, god djurväl-färd, mindre klimatpå-verkan, mer biologisk mångfald och bättre arbetsvillkor.

KRAV specialiserar sig på ekologisk mat och märker allt ifrån matprodukter, slakterier, skolmatsalar, restauranger, ladugårdar och jord.

Kontrollsystemet kontrolleras av SWEDAC som är Sveriges nationella ackrediteringsor-gan för kvalitet och säkerhet.



Marine Stewardship Council

MSC är en oberoende, global, icke-vinstgivande organisation som startades 1996 för att finna en lösning på problemet med överfiskning. Märkningen är en garanti för att produkten kommer från ett välskött fiske, ett livskraftigt bestånd och har fiskats med omtanke om miljön. För att en produkt ska få bära MSC märkningen ska fisket vara certifierat mot MSCs fiskestandard och alla aktörer i leverantörskedjan ska vara certifierade mot MSCs spårbarhetsstandard. MSCs standarder utvecklas ständigt i samarbete med yrkesfiskare, forskare, näring och miljöorganisationer.

MSC är en miljömärkning för produkter från ett hållbart fiske men också kosttillskott och djurfoder. Märkningen användas även på restauranger och i fiskdiskar.

MSC kontrolleras enligt ISEAL Alliances Impacts Code som utför av ISEAL, den globala medlemsorganisationen för hållbarhetsstandarder.



Svanen

Svanen är den officiella nordiska miljömärkningen och grundades 1989 efter beslut av Nordiska ministerrådet. Miljömärkning Sverige AB arbetar på uppdrag av regeringen och är ett icke-vinstdrivande bolag. Svanens kriterier utgår från ett livscykelperspektiv, det vill säga från råvaruutvinning, produktion, användning, till avfall/återvinning. Genom att se till hela livscykeln, så säkerställs att de mest relevanta delarna av miljöbelastningen fångas upp. Samtidig som miljöpåverkan inte flyttas från ett område till ett annat. Svanen lägger stor vikt vid miljöaspekter, men också vid hälsa och sociala förhållanden där det är relevant.

Svanen är en miljömärkning som licensierar varor och tjänster inom allt ifrån mjukpapper, bränsle, hotell, möbler, aktiefonder, hygienprodukter och städtjänster med mera.

Svanen kontrolleras enligt GENICES (Global Ecolabelling Network's Internationally Coordinated Ecolabelling System) som utförs av Global Ecolabelling Network (GEN).



TCO Certified

TCO Certified är världens mest omfattande hållbarhetscertifiering för IT-produkter på kontoret och i datacenter. Certifierade produkter måste möta omfattande miljömässiga och sociala krav under livscykeln. Till exempel så måste krav på arbetstider, arbetsmiljö och löner följas i fabriker där certifierade produkter tillverkas. Produkterna måste möta krav på energieffektivitet, användarvänlighet och användandet av skadliga ämnen begränsas. Oberoende verifierare granskar att fabriker och produkter uppfyller alla krav. Det gäller före certifikatet utfärdas, men också efteråt, under hela dess giltighetstid.

I TCO Certified ingår alltid oberoende verifiering av alla kraven. Accrediterade verifierare spenderar över 20 000 timmar varje år på granskning och uppföljning.

TCO Certified kontrolleras enligt GENICES (Global Ecolabelling Network's Internationally Coordinated Ecolabelling System) som utförs av Global Ecolabelling Network (GEN).



 **ModUpp 2030**